

Rumunska kraljica doma. - Železniška nesreča; 1 mrtev.

KRALJ FERDINAND SPREJEL KRALJICO NA POSTAJI. — KRALJEVSKI PAR JE LJUDSTVO POZDRAVLJALO, KO STA SE PELJALA PO MESTU. — KRALJICA SE BO VRGLA TAKOJ V POLITIČNO ŽIVLJENJE.

Bukarešta, Rumunija. — Rumunska kraljica Marie je prišla v glavno mesto po dveh mesecih odsotnosti. V Ameriki je bivala 37 dni. Amerikanci so jo razvabili z njihovim običajnim pompom kjer se je pokazala, katerega je pa pogrešala pri sprejemu v svoji domovini. Na postaji je bil le kralj z nekaterimi dvornimi in vladnimi funkcionarji — kraljica je takoj skočila soprogu v naročje in ga poljubila. Ko sta se kralj in kraljica peljala iz postaje na dvor, ju je množica po mestu pozdravljala, ne pa s takim navdušenjem, kakor so kraljico pozdravljali Amerikanci.

Kralj Ferdinand zgleda sedaj boljše, kakor pravijo zdravniki, je izven nevarnosti. Dogodki za časa bolezni kralja in odsotnosti kraljice, so pa pokazali kaj bo, ako kralj umrje. Radi tega, tako pravi poročilo, je kraljica dala razumeti, da bo takoj prišla za vaje in se vrгла v politično življenje, v katerim hoče igrati največjo vlogo. Prva skrb ji bo, da nastavi vse mogoče zapreke princu Karolu, bivšemu prestolonasledniku, da bi se mu ne posrečila nakana, ako umrje kralj, da bi on prišel na prestol, kateremu se je odpovedal.

Zagónetno je tudi to, ker ni bilo na kolodvoru takega sprejema za kraljico, kot se to spodobi.

NORTH SHORE VLAKA KOLIDIRALA.

V Lake okraju je prišel voz lokalnega vlaka med dva vlaka North Shore line; ena oseba je prišla ob življenje, šest je ranjenih.

Chicago, Ill. — V soboto večer se je zgodila na 9. cesti v Winthrop Harbor, južno od Wisconsin črte v Lake okraju nesreča, pri kateri je prišla ena oseba ob življenje in šest jih je bilo ranjenih.

Proti severu vozeči vlak North Shore črte je vozil z največjo naglico in zadel v lokalni voz ko se je baš nahajal na križišču. Proti jugu vozeči, na katerem je bilo 200 potnikov, je pa pred kolizijo hitrost znatno zmanjšal. Sunk je bil silen in nastala je panika med potniki.

Motornik Ralph Duncan, star 35 let, iz Racine, Wis., proti severu vozečega vlaka je zadobil hude poškodbe, prejel nato umrl. Tudi šest potnikov je zadobil poškodbe, ki pa niso nevarne. Kdo je zakrivil nesrečo poročilo ne pove.

Montreal, Que. — 15.000 kanadskih železničarjev je zagnilo s stavko, če se jim ne povisa plača. Prišli so do spoznanja, železničarjem so zavezana deloma ugodili.

Trgovci in obrtniki, oglašajo v "Amer. Slovenca!"

PISMO PRI CLARI IZDALO MORILCA.

Erdman Olson je izvalil Claro po noči v svoj avto in jo odpeljal na samotni kraj, kjer jo je z nekim topim predmetom ubil. — Clara je bila v blagoslovljenem stanu.

Prairie du Chien, Wis. — Poročano je že bilo, da so našli truplo Clare Olson, katere so pogrešali že delj časa, v plitvi jami v Battle Ridge, blizu Rising Sun. Clara je bila stara 22 let, hči premožnega pridelovalca tobaka, Christ Olsona. Sum je takoj padel na Erdman Olsona, 18 letnega sina, tudi pridelovalca tobaka, Alberta Olsona, ki pa ni z Christom nič v sorodu.

Takoj ko so našli truplo, je izginil od doma Erdman. To je sum, da je on morilec, le še potrjuje. Neko poročilo se je tudi glasilo, da je takoj padel policiji v roke, kar pa ne odgovarja resnici. Pač pa so našli truplo nekega mladeniča, za katerega so takoj rekli, da je Erdman in si je sam končal življenje, izkazalo se je pa, da je bil to nekdo drugi.

V soboto večer so zdravniki preiskovali truplo Clare. Našli so pri njej pismo, v katerem jo vabi Erdman, naj pobegne z njim po noči. Oče Clare je rekel, da je pismo dobila ob 2. uri popoldne. Clara je ubogala Erdmana, oče je slišal, ko se je izmuznila iz hiše — slišal je tudi, da je takoj nato odvozil avto — ni pa mislil na to, da se pelje njegova hči v smrt.

Predno je Clara odšla od doma, je napisala listek, na katerem je obvestila stariše, da je pobegnila in se bo poročila z Erdmanom. To je bilo 10. sept. Ko je pa le ni bilo več dni od nikjer, so pri družini Christ Olsona postali nemirni in sumili, da se je Clara kaj pripetilo. To še tem bolj, ker se je očetu sanjalo natanko tako, kot so truplo Clare dobili. Namreč, da leži v plitvem grobu z obrazom obrnjenem dol, na Battle Ridge, kjer so tudi v resnici truplo našli.

Kje je sedaj Erdman Olson ni znano. Umevno je, da ga policija zasleduje. Oče njegov pravi, da je umor izvršil kdo drugi, in sicer zato na tem mestu, da bi padel sum na njegovega sina. Rekel je tudi, da mu ni brnil poročiti Claro, česar pa Erdman ni hotel slišati.

Clara bi imela v kratkem postati mati deklice.

ODKRITA ZAROTA NA ŠPANSKEM.

Pariz, Francija. — Devet sindikalistov je policija v Madridu aretirala, ker so našli pri njih dokaze, da so bili v zvezi z zarotniki, ki so nameravali umoriti španskega kralja Alfonsa in premijerja Primo de Rivero. Veliko množico zadržanih v akciji so snovi so detektivna našli v neki hiši, ki se nahaja v revnem delu mesta.

IRSKI DAN NA RAZSTAVI V PHILADELPHIJI.

Prizor z razstave v Philadelphiji, ko je bil dan Ircev. V paradi je koralo 50.000 oseb, več kot toliko je bilo občinstva, ki so stali ob cesti v spalnici kjer se je vila parada.

TACNA-ARICA SPOR KONČAN.

Dosegel se je sporazum med Chile in Peru v sporu za Tacna-Arica. — Ameriški državni tajnik Kellogg je priredil do sprave.

La Paz, Bolivija. — Bolivija je sprejela pogoje ameriškega državnega tajnika Franka B. Kellogga, pod katerimi je prišlo do sporazuma med Chile in Peru v sporu za Tacna-Arica. Obe provinci bosta sedaj pripadali Boliviji, Chile bo pa dobila povrnjen denar, ki ga je porabila za razvijanje sporne teritorije.

Zunanji minister Gutierrez se je zadovoljivo izrazil ker se je ta spor, ki je trajal že delj časa, sedaj končal.

Buenos Aires. — Pogoji, katere je stavil Kellogg Boliviji za poravnanje spora Tacna-Arica, niso povsem zadovoljili Argentince, sodeč po argentinskih listih. Po drugih južnoameriških državah so pa večinoma zadovoljni.

Dasiravno je rekel Mr. Kellogg, da nimajo pri tem Zed. drž. nobenega interesa, vendar politiki smatrajo Tacna-Arica vprašanje, kot važno potezo za Strica Sama, od katere bo imel gotovo koristi.

DOER PLEN PROHIBICIJSKOV.

Chicago, Ill. — Prohibicijski administrator E. C. Yellowley je v petek večer s svojimi agenti vdrl v glavni stan kršiteljev prohibicijske postave; to je bilo na št. 815 v Hartford poslopju. Prohibicijski agent je šel takoj k telefonu in odgovarjal na vprašanja — oziroma sprejemal številna naročila za zganje. Na ta način je dobil imena dobrih odjemalcev za prepovedano pijačo. Prva naročila po telefonu so prišla iz starih najboljših in največjih hotelov v Chicagu. Agenti so našli v glavnem stanu veliko množico finega likerja, katerega so zaplenili. Aretirali so tudi več oseb, katerih imena pa niso objavljena.

Chicago, Ill. — Unica postaja je dobila novo velikansko električno luč, ki je 288 čevljev dolga in 28 čevljev visoka.

KRIŽEM SVETA.

New York, N. Y. — William J. Glasgow, kadet, intimni prijatelj rumunske princeznice Ileana, zanikuje, da bi bil Ileani kaj več kot drugi, prizna pa, da namerava prihodnjo spomlad obiskati svojega brata, ki je v Parizu. Pri tej priliki seveda ne bo izključeno, da bi se princezninja in Glasgow ne sestala.

Berlin, Nemčija. — General Erich F. Wilhelm von Ludendorff, ki se je nedavno podvrnil težki operaciji, se nahaja v kritičnem stanju, vendar zdravniki upajo, da bo okreval.

Tokio, Japonsko. — Japonski cesar Jošihito, o katerem je bilo poročano, da je nevarno bolan, je na potu okrevanja in izven nevarnosti.

Chicago, Ill. — Pravijo, da je ljubezen slepa. Menda bo res tako. Henry Schulz, star 83 let, vdovec, je poročil Mrs. Amelia Schafer, vdovo, staro 66 let.

St. Pierre, Miquelon. — Nemški parnik Totila je ob južni obali Langlade zadel v skalovje in se razbil. Usoda mostva ni znana.

Šangaj, Kitajsko. — Geo. Sellett, iz Witt, Ill., v bližini Hillsboro, je imenovan pravdnikom pri tukajšnjem ameriškem sodišču, Dr. Sellett je prišel na Kitajsko pred dvema leti.

POTRES NA ZAPADNI OBALI.

Bellingham, Wash. — Na zapadni obali Zed. drž. in Kanade so v soboto občutili močne potresne sunke. Škode sicer niso napravili, pač pa mnogo strahu.

Port Angeles, Wash. — Tudi tukaj se je treslo v soboto zjutraj, škode potres ni napravil.

INTRIGE TRETJE INTERNACIONALE.

Tretja internacionala je imela v svojem programu, nahujskati Filipince, da bi privedli do vojne med Japonsko in Zed. drž.

Moskva, Rusija. — Znano je, da so ruski komunisti intriganti, pa tudi je znano, da so slabi računarji, kajti le malo katera nakana se jim posreči.

Zvedelo se je, da je imela tretja internacionala nalogo, podžgati na Filipinah revolucijo, kot nekako vado za Japonsko in Zed. drž., da bi se začeli bojevati. Anglija naj bi na eni ali drugi strani sodelovala.

Neki član izvrševalnega zbora internacionala je rekel, sedaj ko napreduje kitajska revolucija, moramo obrniti našo pozornost na Pacific. Glede Amerike pa pravi, da bo njen imperializem najbolj nevaren, igral bo agresivno vlogo na Pacificu.

Dimitri Manuilski, ki je to govoril, je končal z besedami: "Ako ameriški oziroma evropski delavci ne bodo prekučnili kapitaliste, Pacific bo pozorišče boja, ki bo še vse hujši, kakor pa je bil — ne bo se mogel primirjati s svetovno vojno."

LED ZADRŽUJE PARNIKE.

Sault Ste. Marie, Mich. — V soboto je bilo nad sto parnikov zadržanih v reki radi ledu. Najhušje je okrog Nebish otoka; od Mud jezera do Hay jezera je cela vrsta parnikov, ki se ne morejo ganiti. Pravijo, da ni bilo nikoli še kaj takega tukaj. Plovitev dolj po jezernu je nekoliko boljša.

SOCIJALISTI NA DANSKEM PORAZENI.

Kopenhagen, Dansko. — Socijalistični kabinet na Danskem je podal ostavko. V nižji zbornici so prišli socijalisti v manjšino, kar je dalo povod za razpustitev. Kralj je svetoval Topot je gorelo na Okroglem voditelju socijalistov, Theodoru Stauningu, naj ostane na remu sta zgorela enonadstropno mesto kot predsednik no gospodarsko poslopje in svet, dokler ne bo formiran hlev. Pri reševalnih delih so se odlikovali gasilci iz Naklega no, novi kabinet bo sestavljen pod vodstvom g. Legata z malo s farmarskih zastopnikov in motorno brizgalno ter gasilci iz konservativcev, ki so pri zadnjih voltvah dobili večino.

Iz Jugoslavije

OGENJ UPEPELIL DOMACIJO V VASI ST. LOVRENC NA DRAVSKEM POLJU IN NA BREGU PRI POLZELI, KJER SO POGORELI SVINJAKI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Dva požara.

V vasi St. Lovrenc na Dravskem polju je upepelil požar kmetici vdovi Pulko vso domačijo razen hišnega zidovja in svinjakov, ki stojijo nekoliko proč od pogorišča. Velika sreča je bila, da je vlek veter proč od hiše in se je kmalu vili dež, sicer bi bil postal celi del vasi, ki je blizu cerkve, žrtev plamenov. Kako je ogenj nastal, ne zna nihče. Letos je župnija Sv. Lovrenc na Dravskem polju že dosti prestala vsled požarov in povodnji. — Na Bregu pri Polzeli pa so pogoreli svinjaki g. Franca Štormana. Zanimala je požar iskra lokomotive. Vsled močnega vetra je bila v nevarnosti cela vas in se je težko posrečilo ogenj omejiti. Posebno priznanje gre domačemu gasilnemu društvu, ki je bilo takoj na mestu in je ubranilo gospodarsko poslopje, ker sicer bi bila šla cela vas.

Krvava večerja.

Dne 18. novembra zvečer je prišel v Ljudsko kuhinjo v Strelški ulici v Ljubljani neki Jak. Zaplotnik iz Štepanje vasi. Ker je bil "suh" in si ni mogel naročiti jedi, se je kratkoma vsedel za mizo in prišel z žlico krepko zajemati s krožnika Jozefa Centa. Centa seveda s tem ni bil zadovoljen in ni pustil, da bi mu Zaplotnik pojedel večerjo. Prišlo je do prerekanja, med katerim je Zaplotnik zagrabil za nož in ga zasadel Centi za tilnik. Nato ga je, držeč za nož, potegnil izza klopi. Vrgel po tleh in ga še enkrat zabodel z nožem v prsa nad srcem. Težko ranjenega Centa so z rešilnim vozom prepeljali v bolnišnico. Zaplotnika je policija že prišla in ga odvedla v zapor.

Smrti padec s strehe.

Krovski delavec Janez Jeronim, doma iz Male vasi pri Jezici, je bil v četrtek popoldne zaposlen na strehi Triplatove gostilne na Ambroževem trgu. Okoli pol 2. se je na strehi naginil ter vprašal sodelavca Franceta Jakopina, ali morda potrebuje kaj opeke. V tem trenutku pa je izgubil ravnotežje in je padel z viška na Dečmanov vrt, kjer je obležal nezavesten. Jakopin je takoj skočil k njemu ter zapazil, da ima na senu krvavečo rano. Ker je ponesrečenec že med prevozom v bolnico umrl, so prenesli njegovo truplo v mrtvašnico.

Požig na Okroglem.

Dne 18. novembra ob pol 2. zjutraj so se zopet zasvetili v kranjski okolici ognjeni zublji. Topot je gorelo na Okroglem voditelju socijalistov, Theodoru Stauningu, naj ostane na remu sta zgorela enonadstropno mesto kot predsednik no gospodarsko poslopje in svet, dokler ne bo formiran hlev. Pri reševalnih delih so se odlikovali gasilci iz Naklega no, novi kabinet bo sestavljen pod vodstvom g. Legata z malo s farmarskih zastopnikov in motorno brizgalno ter gasilci iz konservativcev, ki so pri zadnjih voltvah dobili večino.

Srebrna poroka.

V sredo, dne 24. novembra sta praznovala širok Slovenije znani, tihi kulturni delavec, predsednik učiteljskega društva in šolski upravitelj v Ormožu, g. Adolf Rosina in njegova soproga Ana v krogu svojih sorodnikov in znancev srebrni poroko.

Jugoslovansko - poljska pogajanja.

V Varšavi so se pričela trgovinsko-ekonomska pogajanja med jugoslovansko in poljsko delegacijo. Svrha pogajanj je čim tesnejša zveza med obema državama v pogledu trgovine, obrti in gospodarstva. Pogajanja bodo trajala mesec dni.

V spanju skočil skozi okno.

Gostilničar Ivan Jakšič iz Markuševca je prenočeval pri zagrebškem gostilničarju Kostanjsku. Spal je v sobi prvega nadstropja. Okoli polnoči so Kostanjske in sosedje začuli vpitje na pomoč. Ko so pogledali skozi okno, so videli, da leži Jakšič na tleh pod oknom. Vprašan, kako se je to zgodilo, je Jakšič odgovoril, da ne ve ničesar in da je najbrže v spanju skočil skozi okno. Jekšič ima zdroljen prsni koš in težke poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Nesreča z granato.

V Kalinoviku v Bosni je 11-letni pastir Radovan Mandić našel v gozdu granato in se z njo igral. Naenkrat se je granata razpočila v rokah, mu odtrgala vseh deset prstov in ga tudi sicer težko ranila. Prepeljali so ga v sarajevsko bolnico, kjer mu upajo rešiti življenje.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 4.75
200 lir	\$ 9.20
500 lir	\$ 22.00
1000 lir	\$ 43.00

Pri večjih zviših poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vgrajena.

Zaradi neustojitosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po, nošti ali pa brezjavnno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJSEK & ČESAR, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska: Published by:
EDINOST PUBLISHING CO. EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098. Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg našega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Po rudarski stavki v Angliji.

Ob zaključku šestmesečne stavke angleških rudarjev objavlja "Arbeiter-Zeitung" članek, v katerem navaja razloge, zakaj ni bil boj angleških rudarjev tako uspešen, kakor so rudarji pričakovali.

Stavkalo je nad milijon ljudi. Njihove družine pa so se tekom šestih mesecev preživljale z redkimi podporami in miloščino karitativnih društev. Vendar je bila disciplina stavkajočih na višini, kakor je še ne pozna zgodovina.

Tekom stavke so se vršila številna pogajanja, konference, glasovanja, stavliali so se mnogi predlogi. Angleški delavci niso mogli doseči odločitve boja z generalno stavko in pridobiti velike angleške strokovne organizacije transportnih delavcev, mornarjev in železničarjev, da onemogočijo uvoz premoga. Tako niso mogli rudarji doseči ne sedemurnega delavnika, ne svojih mezd in ne kolektivne pogodbe za vso državo. Edino kar so mogli rudarji doseči je zanje neugoden kompromis.

Delo se prične na podlagi pogodb v posameznih okrožjih. Mezde in delovni čas se znižajo. Distriktne pogodbe so podvržene le razsodbi posameznih distriktnih razsodišč, za katere je kompetentno deželno razsodišče kot vzkljeno razsodišče. In še temu so se upirali lastniki rudnikov.

Nedvomno so bili za rudarje mnogo ugodnejši predlogi Sir Samuel Herberta, ki pa so jih rudarji zavrnili, nakar so ostale strokovne organizacije prekinile generalno stavko. Tudi Baldwinovi predlogi h koncu stavke so bili za rudarje ugodnejši, kakor pa sedanja ureditev. Angleški rudarji torej niso postopali dovolj taktično.

Boj angleških rudarjev je bil boj proti najstarejši in najmočnejši veji angleškega kapitalizma. Angleški rudarji so imeli proti sebi sklenjeno fronto vsega angleškega kapitalizma. Proti sebi so imeli podjetnike, vlado in večino časopisja. Državna oblast je bila v službi lastnikov rudnikov, kajti vsi so dobro vedeli, da bi bil v slučaju zmage rudarjev uničen del meščanske Anglije in eden stebrov britanskega imperija.

V nasprotju s kapitalisti se tega rudarji niso zavedali. Nasprotno so povdarjali vedno nepolitichnost svojega boja. Poleg tega je imelo važno vlogo tudi staro ljubosumje med posameznimi strokovnimi organizacijami.

Generalna stavka je imela le značaj strokovnega boja, to ni bilo nobeno revolucionarno ali politično gibanje. To so naglašali tudi politični delavski voditelji, ki so se držali stare angleške parlamentarne tradicije in zato je ostal ta boj tudi brez vsake zaslonbe v parlamentu. Tako se je končala generalna stavka brez praktičnega uspeha.

Generalna stavka je imela sicer značaj nastopa solidarnosti vsega angleškega delavstva, bila pa je žrtev partikularizma angleških strokovnih organizacij. Strokovne organizacije so finančno oslabele v generalni stavki, tako da so mogle podpirati rudarje le s prostovoljnimi prispevki. Železničarji in transportni delavci so bili vsled generalne stavke sami težko prizadeti in niso zato hoteli preprečiti dovoza premoga. Radi tega niso mogli preprečiti tega tudi transportni delavci drugih držav. Boju rudarjev je škodovalo pomanjkanje soglasja med delavskimi političnimi in strokovnimi organizacijami in nesolidarnost med strokovnimi organizacijami samimi. Voditelji rudarjev se do zadnjega trenutka niso ujemali s centralno organizacijo.

STENSKI KOLEDAR IN LIST "AMER. SLOVENEK" JE PRIMerno BOŽIČNO DARilo ZA SVOJCE V STARI DOMOVINI. NAROČITE "AMER. SLOVENC" SVOJIM DOMAČIM V STARO DOMOVINO!

GLASOVI OD SV. JURIIJA V SO. CHICAGO.

So. Chicago, Ill.

Ali bo southchicaški poročevalec opustil dosedanje službo, ali je že zmrznil? Tako se nekateri med seboj poprašujemo. Cenjenim bralcem Am. Slovenca poročevalec jasno in odločno pove, da ni opustil svoje službe in tudi zmrznil še ni, pač pa prepušča prostor v časniku tudi drugim, da se še drugi oglasijo ter povejo svoje misli, želje in še boljše poročajo javnosti naše krajevne dogodke.

Kratkočasno ni, če vedno eden in isti poroča. Več ko je poročevalcev, bolj zanimivo se poroča, kajti razlika mika. Ker je poročevalec odločen mali prostor v Amer. Slovincu, se omeji na kratke črtice, kratke podatke ter novice.

Poročevalec je zopet precej časa molčal, zato mora sedaj bolj nazaj poseči radi boljšega umevanja.

Spretna in zgovorna ter nagajiva southchicaška Špela je bila poročala, da je tukajšnji slovenski dramatični klub sv. Jurija bil priredil na jesen veselico in sicer vinski trgatve. Špela pa ni omenila, da je bila vinska trgatve vprizorjena v korist cerkve in da so člani dramatičnega kluba, ki so vneti za dramatični klub, ki so poživljali za cerkev, da so ob tej priliki izročili cerkvi lepo vsoto 91 dolarjev in 60 centov. Za to zaslužijo javno priznanje in pohvalo. Junaško naprej skozi vse naslake in boje!

Nekaj posebnega je bilo za našo malo in dokaj mrtvo naselbino tudi to, da ste bili kar dve poroki ena za drugo. Bili smo namreč priče dveh porok v tako kratkem presledku. Prva poroka je bila 7. novembra, ko se je poročila Miss Eny Kučič, hči nekdanjega cerkvenega odbornika z Mr. Dilo James Marinoff. Takoj drugi teden nato je bila poroka Henry Fata z Miss Ester Marko. Obema novoporočenima paroma želimo obilo sreče v novem poklicu in da se seznanijo z gospo Štokljko, ki jo tako išče Tone s hriba.

V nedeljo, 21. novembra je cerkveno pevsko društvo Zarja kot običajno vsako leto slavilo svojo patrono sv. Cecilijo. To nedeljo namreč je bila ob 8. uri peta latinska masa. Na večer je bila vprizorjena igra in zopet v korist cerkve. O prireditvi je vrlo dobro pisala naša vladna dopisovalka Špela, zato o tem dovolj.

Program naših nekaterih pridnih faranov še ni in ne bo izrpan, tako poročevalcu trobijo na uho. Tako je edino, prav! Opešati ne smemo! Zbežati se ne damo! Korajžja velja! Skrijejo naj se švigašvagarji, ki jutraj prižigajo svečke Bogu in še tisti večer pa vragu, ne pa pravilni in koristno

ter dosledno delujoči! Kaj nam pa morejo, če smo korajžni in pravilno veselji? Nič! prav nič!

Za 12. decembra, t. j. za 3. nedeljo in adventu, se marljivo vršijo priprave za Bunco Party in to pot zopet za cerkev. Le tako navdušeno naprej! Tudi poročevalec, ako bo zdrav, pride pogledat, pa ne samo za vrata, pride v dvorano neustrašeno in če mu bo sreča mila, vam kaj odnese s seboj.

Poročevalec vam že danes zamore povedati, da je cerkev sv. Jurija že za Božič dobila lep dar. Kaj da je, boste na uho čuli tisti, ki boste trezni prišli na praznik v cerkev k sv. maši ob 5. uri jutraj. Lepo bo odmevalo po cerkvi. Darovalcem pa že danes na tem mestu prav lepa zahvala za dar!

Cujem, da se že sedaj vršijo priprave in se skrbi, da bodo tudi letos lepo narejene jaslice. Le bolj od blizu si jih pridite ogledat pa kar vsi, in ne samo od daleč, pri vratih samo skrivaj pokukati. Le korajžno naprej!

Na Silvestrov večer, kot na spomin otvoritve cerkvene dvorane, kot vsako leto bo tudi letos zabava v dvorani. Za igro se že marljivo pripravljajo. Vi, cenjeni čitatelji, pa ne pozabite priti na Silvestrov večer v cerkveno dvorano. Gotovo vam ne bo žal, kajti program bo lep in dostojen.

V nedeljo po novem letu, tako se čuje od daleč, hoče poskusiti naš veliki oder — ali veste kdo? — slovenska mladina iz Chicago.

Konečno je vendar dozidan, tudi drugi vhod v dvorano in sicer od strani župnišča. Tako je sedaj dvorana zavarovana pred dežjem in pred snegom. Razveseljivo pri tem je to, da je zidava tudi plačana, da ne poroče kdo, ki niti centa ne plača za cerkev, kakšno gospodarstvo je to; takšno, da kar se naredi, seveda, da je tako tudi plačano. Sedaj izgleda cela zgradba simetrično ali enakomerno na obeh straneh.

Proti koncu dopisa omenim še žalostno novico, da se je naš dober faran Mr. Math Primožič na 9537 Ewing Ave. biva joč, hudo ponesrečil pretečeno soboto, 27. novembra. Pri njegovem smrtonemernem delu ga je prišlo kolo za suknjo in vrtelo okrog. Njegovi kameni totrdni, neustrašeni naravi in hladnokrvnosti je pripisovati poleg božjemu varstvu, da naš vrli mož ni danes mrtev in da ni družina brez očeta. Mož se zdravi doma. Iz srca želimo za vse dobro vnetemu faranu skorajšnje zdravje, da bo lep Božič vesel obhajal v srečnem krogu svojih dobrih sinov in hčera.

Naš cerkveni odbornik na 10550 Ave. L, Mr. Louis Prijatelj se že peti mesec bori z bo-

lezni in se ni sposoben za nobeno delo po zdravnikovi izjavi. Našemu dobremu odborniku želimo, da že kmalu ozdravi ter pride v našo sredo se nekoliko razvedriti.

Članica maternega društva, Mrs. Terezija Gradišar, se tudi ne sme na mrzli zrak in še mora čuvati toplo sobo ter paziti na svoje zadovoljeno rahlo zdravje.

Tako tedaj po So. Chicago razsaja bolezen in nesreča. Zato se moramo pa mi zdravi čuvati ter se Bogu toplo priporočiti za boljše ter veselješe čase.

Bodi za danes dovolj. V kratkem se še oglasi

Poročevalec.

INOZEMCI, KI SO PRIŠLI NEPOSTAVNIM POTOM.

Kdaj so podvrženi deportaciji?

V zadnjem fiskalnem letu — od 1. julija 1925 do 1. julija 1926 — je ameriška vlada deportirala 903 oseb iz razloga, ker so nepostavni potom prišli v Združene Države, t. j. brez predpisanega pregleda na priseljeniški postaji. Nekateri izmed njih so prekorčili kanadsko ali mehiškansko mejo; drugi so bili mornarji, ki so zapustili svojo ladjo in ostali dalje v tej zemlji, kot jim zakon dovoljuje. Ni vsak inozemec, ki je protizakonito prišel v Združene Države, podvržen deportaciji. Imamo tri vrste inozemcev, ki morejo biti deportirani radi nezakonitega prihoda:

1. Inozemci, ki so prišli pred letom 1924. — Te osebe morejo biti deportirane le tekom treh let po svojem prihodu. Po preteku treh let ne morejo biti več deportirane iz razloga nepostavnega prihoda.

2. Inozemci, ki so prišli po 1. juliju 1924. — Ti inozemci so podvrženi deportaciji za vedno, ako so prišli nepostavnim potom, pa naj bodo še tako dolgo v Združenih Državah.

3. Inozemski mornarji. — Pomorščak sme ostati na kopnem 60 dni. Ako ostane dalje ali, ako med tem vstopi v kak drug poklic, on sme biti deportiran vsak čas, ako je prišel po 1. juliju 1924.

Popej je inozemec, ki je prišel v Združene Države brez priseljeniške inspekcije, mogel legalizirati svoje bivanje v Združenih Državah, s tem da se je podal na priseljeniško postajo in tam plačal svojo glavatino. To ni več mogoče. Zato tak inozemec ne more biti naturaliziran, ker si ne more prikribeti spričevala o postavnem prihodu. Edini način za legaliziranje njegovega bivanja je ta, da se poda v inozemstvo in si pridobi priseljeniško vizo za postavni prihod v Združene Države; to pomenja, da bi moral čakati na vrsto za kvoto, kakor vsi drugi, ki bi se rad pridružili v Združene Države. Kdor je bil deportiran, sme se le po preteku enega leta zopet poskusiti, da ga pripustijo v Združene Države.

Naš STENSKI KOLEDAR in list "AMERIKANSKI SLOVENEK" je primerno božično darilo za svoje v starem kraju!

DOBRE KNJIGE.

Dva velika mojstra sta ustvarjala knjigo, ki o nji poročamo v naslednjih vrsticah. — Če smo se razveselili prve knjizice, ki naj ob dvestoletnici kanonizacije sv. Alojzija pospešuje češčenje tega angelskega mladeniča, moramo pa z glasnim vzklikom in zavestnim ponosom pozdraviti drugo večjo, sedaj dotiskano knjigo, ki jo je lani po dvakratnem obisku Rima in Alojzijeveh svetih jel sestavljati v slavo svojemu nebeškemu patronu naš pesnik in pisatelj Silvín Sardenko (kanonik dr. Alojzij Merhar). Ta krasna knjiga je dozorel sad, dragocen plod vsestranskega proučevanja. Pisatelj je dal knjigi, ki ima 300 strani v četrterki, kratek naslov: "Sveti Alojzij." Podnaslov: "Študije in pesmi" pove, da je opisan mladinski vzornik tako, da čitatelj dobi res pravo sliko angelskega mladeniča in vpogled v vse njegove borbe, težave in zmage v življenju. V drugem delu je pesnik izpopolnil življenjski zapis v 112 pesmih, ki o njih lahko rečemo: To je prava, pristna poezija, vredna truda in čitanja: vzvišena vsebina, jasne in vžigajoče misli, elegantni stih. Umljive bodo pesmi brez dvoma tudi mladostnemu bralcu, ker ima vsaka v tretjem delu knjige (pod isto številko) kratko pojasnilo.

Če je nekdo imenoval to književno novost salonsko knjigo, ki najbrž pri nobenem narodu ne bo dobila sovrstnice, pa jo hkrati lahko nazovemo pravo ljudsko knjigo, ki bo razveselila staro in mlado ter bo s svojo plemenito vsebino sejala blagodejne vzgojne sadove osobito v mlada srca.

Važnost časopisnih novic.

Novosti v časopisih ne utegajo samo radovednosti občinstva, ampak so važne tudi v nešteto drugih ozirih. Pravkar se je izkazalo pri mariborskem sodišču ob neki novici, kako nedogledne posledice imajo lahko časopisne vesti, ki jih ljudje čitajo širom domovine. Meseca septembra se je poročalo, da se potegnili v Št. Petru nižje Maribora neznano utopljeno iz Drave, ki je imela obute moške čevlje. To notico je čital tudi orožnik v Ptuj, ki je ravno preiskaval, kam je malo prej izginila neka Roza Šešerko, ki je živela v sovratnosti s svojim možem Karlom Šešerkom. Orožnik se je takoj odpeljal v Maribor na poizvedovanje, čemer je sledila ekshumacija med tem že pokopane Roze Šešerko in zdravniški so se lahko ugotovili, da je utopljena umrla nasilne smrti, orožnik pa je ugotovil, da je obducirana od njega iskana Roza Šešerko. Nadaljnja preiskava je dognala, da je mož svojo ženo pred kritičnim večerom zvalil pod neko pretezo v Maribor, kjer ga imajo sedaj že zaprtega, da nadaljujejo s kazensko preiskavo radi umora, kateremu se prišli na sled po časopisni novici.

Prijatelji in somišljeniki držite se gesla: vsak naročnik naj pridobi enega novega naročnika v zaključni jubilejni kampanji!

Dekan je povedal kaplanu, da pride drugi dan v šolo poslušat znanje otrok.

Kaplan pove Mihecu, da bo njega vprašal, iz česa je Bog človeka ustvaril. Naučil ga je tudi, naj reče "iz ilovice."

Deček je zato ves čas govoril "iz ilovice." Oče se je temu čudil in ga vprašal, čemu to besedičenje. Deček mu pove vzrok. Oče je svetoval dečku, naj gre v gozd po ilovico in jo dene v žep, češ, da se bo tako najlažje spomnil. Rečeno — storjeno. Deček je šel po ilovico.

Drugi dan vpraša kaplan: "Mihec povej, iz česa je Bog ustvaril človeka?"

Deček pogleda kaplana, nato dekana, rekoč: "Bog je člo-veka u-ustva-ril iz — hm, kako se že pravi, — aha, iz tega, kar imam jaz v 'azarju'."

Novice iz Ljubljane. Mačke se ne ženijo več po strehah. — Opoldne gori po hišah luč. — Penzionisti plačujejo nastale milijardne škode. — Zenske hodijo ostrizene v jirhastih hlačah po cesti. — Moški pojedo cele kilograme marmelade in sladoleda ter pokashujejo, — ker ženske kade. — Po platininskih kočah spijo natrkane gospodične v oddelku za moške in gospodje se drenjajo v ženskem oddelku z ličnimi avbicami, da se jim kodri ne pokvarijo. Zenski nepristni "lokni" pa se valjajo razmočeni in pozabljeni po tleh in stolah.

Zalostna ti majka — svet ne bo več dolgo stal! (Učenci pravi, da se že vrtili! — Op. ured.)

Kako se lahko kaj prihrani. Oče: Tako, draga hčerka, prav lepo od tebe, da si začela misliti na deževne dni ter hoče prihraniti nekaj denarja. Videl sem tvojo bančno knjižico, v kateri imaš že pet dolarjev. Kako pa si vendar to prihranila?

Hčerka: Prav lahko, dragi oče. Pri prvi prijateljici sem si sposodila 1 dolar, pri neki drugi dva dolarja, tri dolarje pa pri naših bližnjih sosedih.

Tudi presenečenje.

Kmet je peljal svoje pridelke v mesto. Za skupiček si je kupil novo obleko. Hotel je presenečiti svojo ženo v novi obleki in se je kar na vozu slekel in staro obleko vrgel v vodo, ko je vozil preko mostu. Kako pa se je prestrašil, ko je nameraval obleči novo obleko, katere pa ni bilo več na vozu, kamor jo je položil, kajti med potjo mu je zdrknila z voza. Ne vedoč kaj bi storil, je poglgnal konja rekoč: "H, šimel, stara bo zdaj še bolj presenečena, kakor pa, če bi me videla v novi obleki."

ALI STE VI že dobili krasen stenski zemljevid? Kaj čakate? Na delo! Pridobite Amer. Slovincu enega novega naročnika, pa ga bote dobili!

Rev. Alexander Urankar, O.F.M.:

ANČKA POMARANČKA.

(Dalje.)

Kraljevič pa je bil kar zamrežen v zgodbo in je bil radoveden:

"Kako pa je bilo z onim detetom potem? Ali ga je na jablano krstili?"

"Če je res, kar mi je pravil veter, gospodar bi bil rad ohranil moje ime, ker se lepo zloga, pa Bog ni pustil, gospodar pa je le molčeval in končno se je še Bog udal. Da bi

toliko ne spominjalo ime name zavrženo, mu je ukazal, naj odbije imenu prva dva zloga, tako je ostalo od pomarančke le 'ančka.' In potem so dete klicali za 'Ančko.' Baje je bila jako pridna in jo je Bog tako rad imel, da ji je na stara leta podaril veliko milost. Postala je mati božje

deklice Marije in stara mamica božjega sina Jezusa ..."

Tole pravljico sem pravil mali Ančki. Z odprtimi usti je poslušala. Glej Ančka, ali nisi tudi ti tako drevesce. Lepo drevesce z lepimi listki in lepo jabolko. Ančka z zlatimi lasi in lepo očko: Ančka-pomarančka.

"Jaz nisem nobena Ančka, jaz nisem nikoli kradla, jaz sem Ejna." Kikelca je zafrotala v jeznem polkrogu, nožica je udarila ob tlak in Ančka je obrnila hrbet in odšla huda, kakor ne vem kaj.

Pa z Bogom Ančka pomarančka in na svidenje zopet.

Prvi dan je bila huda, drugi dan je bila, tretji večer pa je zopet krenila mimo farovža:

"Dober večer, gospod pater!" (v angleškem jeziku seveda).

"Dober večer gospodična Ejna (v slo-

venskem jeziku seveda).

Obstala je in je čakala.

"No?"

"Kako pa je tebe klicala mamica?"

"Lojze."

"Oh boy! Lojze?" Ančka se dobrodušno

smeji. Našim slovenskim Amerikancem ne godijo več slovenski Lojzki, Jožeti, Jakci, Micke in Špelce. Naši Amerikanci hočejo biti Lui, Džoui, Džemsi, Majklini in Mary's. No ja, pa jih Bog živi. Kranjski Jakci so pa še vseeno in štajerske Micke. Rade bi bile sicer Amerikanke, radi bi bili v vsem verni sinovi strička Sama, pa se jim ne posreči vedno, še so jim roke potomci slovenskih rok: precej boš lahko določi! Tule je taka, kot bi bila njena prednica pred davnimi leti kranjski plod porivala in koruzo ličkala, tale je v Trbovljah premog kopala. Še so jim glavice glavice slovenskih deklet

in slovenskih fantov: brihtne in jasne, toda brez one ameriške posebnosti, ki diči obraze starih Amerikancev. Starih, pravim! Rekel bi krvnih, pa ne smem, ker smo pravzaprav vsi privandrovcji od prvega ustanovnika do mene, ki sem še enoletni greenhorn. — Samo laski so ameriško pristriženi, pri fantih na način kot striženo pri nas v starem kraju samostanske brate, pri punčkah pa na vse čudne načine. Kolikor glavice, toliko načinov.

Mojo Ančko pomarančko so še posebno čudno ostrigli. Tako, da se nehoti vselej kadar jo vidim, spomnim na egiptovsko kraljico in boginjo Oziris, kakor jo je naslikal nekoč na šolsko tablo tovariš-karikaturist: Drobna glavica, s svetlo polizanimi lasmi, pri ušesih zalisci, taki, kakor jih je nosil oni debeli fижaker na mariborski postaji pred gostilno: "En hribček bom ku-

pil." — Pa se ji vseeno poda frizurca. Malce zavihan nasek, usteca široka, ki so posebno lepa, kadar se razklenijo v smeh, podolgasta lista, na obeh straneh pa zalisci: kakor zlat vijugasto izrezljan okvirček. Ej, čedna je Ančka-pomarančka.

"Ejna, ali ti smem nekaj reči?"

"Kar daj!"

"Pomarančka, kaka muhca te je pred dnevi pičla. Kam si pa zbežala?"

Molk.

"Zakaj se ti pa čudno zdi, da me mama kliče za Lojzka?"

Molk.

"Presneto si molčela. Čudna Slovenka ..."

"Jaz nisem Slovenka, jaz sem v Ameriki rojena."

(Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley

TEDENSKI KOLEDAR.

3. adv. — Jan. Krst, pričuje o Jezusu. Jan. 1.
 12 Nedelja — Sinezij, muč.
 13 Ponedeljek — Lucija, dev. muč.
 14 Torek — Andrej B.
 15 Sreda — Kvaterna, Mak-sim, spoz.
 16 Četrtek — Evzebij, škof in muč.
 17 Petek — Kvaterna, Lazar, škof.
 18 Sobota — Kvaterna, Teo-timus.

TRETJA ADVENTNA NE-DELJA.

Sredi med vami stoji, ka-terega vi ne poznate.
 Jan. 1, 26.

Jeruzalemski Judje so posla-li k Janezu svoje poslanece. Že davno so slišali o njegovem svetem in strogem življenju, slišali o njegovih pridigah, kr-stu in njegovih učencih; zato so ga vprašali: "Kdo pa si ti? Ali si morda obljubljeni Odr-ešenik?" Janez jim je jasno, določno odgovoril: "Jaz nisem Kristus," zaven pa dodjal:

"Sredi med vami stoji, kate-rega vi ne poznate." To je: Kri-stus, je sredi med vami, vidite ga, pa ga počete poznati. Je-ruzaalemski Judje Kristusa niso hoteli poznati. Res takrat še ni storil nikakih čudežev, ni se nastopil javno kot nebeški U-čitelj, toda ko bi bili Judje u-važevali vse dogodke, ki so se vršili pri Gospodovem rojstvu:

vest, katero je prinesel angel pastirjem, in to so gotovo sliša-li od pastirjev tudi Judje, ko bi se spomnili Treh Modrih iz Jutrove dežele, ki so prišli k novorojenemu Odršeniku, ko bi premislili, da so se izpolnila prerokovanja o Odršenikove-m prihod na svet — bi bili lahko vedeli, kje je Kristus.

Prijatelji, te Janezove besede: "Sredi med vami stoji, ka-terega vi ne poznate," bi še dandanes lahko očitali marsi-kateremu kristjani. Ne v tem oziru, da bi o Odršeniku ni-česar ne vedeli, vsaj so bili o njem v šoli in cerkvi poučeni, vendar Odršenika ne poznajo, kako je on 1. — oster sod-nik, in žive radi tega lahko mi-selno; ne poznajo Odršenika, kako je on 2. — usmiljen, in se nočejo k njemu vrniti, ne po-znajo ga, kako je 3. — dober in odlašajo, da bi mu služili.

Premišljevali hočemo danes o teh treh točkah, da bi Jane-zovo očitanje tudi nas ne za-delo.

Mnogi kristjani ne poznajo Odršenika v tem oziru, kako oster sodnik je on. Žive lahko-mišljeno. Mislijo, radi tega ali onega greha še ne bom zavržen in pogubljen. Laž se jim ne zdi nikak greh, obrekovanje se jim ne zdi nič hudega, pijanost imajo za malo slabost in napa-ko. Laži se treba poslužiti, ka-

dar potreba tako nanese; po-gosto treba govoriti o napakah in slabostih drugih, to pa še ni v njihovih mislih obrekovanje; če se ga človek včasih nalezne, je pa kriva družina. In tako živi človek lahko miselno in misli, da radi teh grehov ne bo zavržen. Pa se v tem grozno moti. V sredi med vami stoji, katerega vi ne poznate. Odr-ešenik gleda na naša dejanja, on jih ne opravičuje, kakor jih, o-pravičujemo mi. Poglejmo v duhu v večnost, videli bomo tam vrste zavržencev, našli bo-mo med njimi ravno take, ki so mislili, da laž, obrekovanje, pi-jančevanje ni nikak poseben greh; ko pa so prišli pred sod-bo božjo, so pa uvideli, kako oster sodnik je Bog. Ne pravi zastoj sv. Pavel (Fil. 2, 12), da moramo v strahu in trepetu dovrševati svoje zveličanje. Zato, prijatelji, ne bodimo lahko miselni! Ne goljufajmo samih sebe! Greh je veliko zlo, kdor se ne boji božje sodbe tu na svetu, se je bo bal v večno-sti.

Mnogi kristjani ne poznajo svojega Odršenika v tem ozi-ru, kako je on usmiljen, in se boje, da bi se skesano, spokor-ovno vrnil k njemu.

Zašli so na kriva pota z mnogimi, težkimi greh. Izdali so Odršenika, kakor ga je iz-dal Iskarijot. Žalili so ga morda, kakor ga je žalila Marija Magdalena; duša njihova je morda ječala pod težkimi grehi, kakor je ječala duša desne-ga razbojnika. Sedaj se pa bo-je, da bi se vrnili k Bogu. Moj greh — tako mislijo — je pre-velik, da bi zaslužil odpusče-nje — tako je klical Kajin, ko je ubil brata Abelja; tako je mislil Judež, vzel vrv in se obe-sil, tako mislijo še drugi in o-stanejo trdovratni v svojih gre-hih. Ti ljudje se tudi hudo goljufajo. "Sredi med vami stoji, pa ga vi ne poznate." Ne poznajo Odršenika, kako je usmiljen. Pozabili so, kako ljube-žljivo je sprejel spokornico Magdaleno, pozabili so, kako u-smiljeno je odpustil razbojni-ku. Pozabili so, kako jih kliče k sebi: "Pridite k meni vsi, in jaz vas bom poživil."

Če se hočemo prepričati, ka-ko usmiljen je Odršenik, tre-ba se samo spomniti, kaj je za grešnike storil: Radi nas se je včlovečil, radi nas je bil rojen v revnem betlehemskem hlev-cu, radi nas je bil bičan, kro-nan in križan. Radi nas je bi-lo njegovo srce prebodeno, da bi mi imeli vstop v to pre-sveto Sre. Kdo bi se takega Gospoda bal? Kdo bi se bal, da se ne bi skesano vrnil k njemu? Ali naj še dvomimo o njegovem usmiljenju?

Prijatelji, spoznajmo svojega usmiljenega Gospoda! In če je kdo med nami, ki ga tlačí vest, kakor je tlačila izdajalca Judeža, ali Marijo Magdaleno,

ne bojmo se vrniti se k Gospo-du! Vrnite se, pa bote videli, da vam bo odpustil vaše grehe in zacelil rane vaše duše.

Mnogi zopet ne poznajo Go-spoda v tem oziru, da je ne-skončno dober, pa odlašajo, da bi služili njemu.

Služiti Bogu — to smatrajo nekateri za nekaj jako težke-ga. Kako se goljufajo ti! Niso poznali svojega Gospoda! "Sredi med vami stoji, pa ga vi ne poznate." Je li kaj tako neprijetnega in težkega, biti brez greha, imeti čisto, mirno vest? Je li kaj tako težkega, če darujemo Bogu vsa svoja dela? Je li to kaj tako težkega, če si prizadevamo, izpolnjeva-ti voljo božjo? Biti dobrim kristjanom, zvestim učencem Kristusovim, to smatrajo neka-teri za nekaj jako težkega, zato pa odlašajo in odlašajo dan za dnevom, da bi služili svojemu Odršeniku; služba mamoma se jim zdi pa lahka in prijetna. Toda goljufajo se; svet je hudoben, in bo povrnil zlo z zlim. To so že mnogi sku-sili. Goljufa se, kdor misli, da si bi s službo mamonu bogve kaj pridobili. Sv. Janez nas o-pominja (1, 2, 15): "Otročiči, ne ljubite sveta in stvari, ki so v njem. Svet in njegove že-lje minejo; kdor pa bo storil voljo božjo, bo živel na veke."

Služimo zatoreji Bogu! Nje-gov jarem je sladak, njegovo breme je lahko! On nas bo plačal drugače, kakor plačuje svet, sam je rekel: "Kjer sem jaz, tam bo tudi moj služab-nik." Glejte, tako je njegovo plačilo!

To sem vam hotel danes vtisniti v srce o Odršeniku. "Sredi med vami stoji, pa ga ne poznate." Tako je očital Janez Krstnik Judom. Naj bi to očitanje o vas ne veljalo! Kristus Gospod je oster sodnik, pa on je neskončno usmiljen in dobrotljiv. Zato ne živimo lahko miselno, vrnimo se skes-sano k njemu, če smo zabredli na kriva pota, on nam bo odpu-stil, poplačal nas bo, zato pa ne odlašajmo, da pričnemo slu-žiti njemu!

Sreč Jezusovo, usmiljenja in ljubeznivo polno, usmili se nas! Amen.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

NOTARSKA DELA.

Kupne pogodbe, pooblastila, af-fidavite in vse druge legalne listine izdeljuje rojakom za tu in stari kraj

JOHN JERICHO

Slovenski notar,

1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

BARVE -- MIZARSTVO -- ŽELEZNINA

Prodajam vsakovrstne barve, varniše itd. po najzmernejših cenah. Barvam hiše znotraj in zunaj. Lepim stenski papir. Izvršujem vsa mizararska dela. — Prodajam vsakovrstno železnino, različno orodje in vse kar potrebujete v tem oziru za Vaš dom. — Prodajam tudi vsakovrstne šipe (šajbe).

John Kosmach

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO

1804 West 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0490.

DOVOLJENJA ZA LOV NA ŽENE AMERISKIH DRŽAV.

DIVJAČINO IN RIBE.

Inozemec, ki se je nastanil v Združenih Državah, sme iti na lov v treh četrtinah unijskih držav in na ribolov v vseh državah, razen ene — Utah. Le v enajstih državah ne more do-bivati lovskega dovoljenja (hunting license); v ostalih 26 državah pa mora plačevati višjo pristojbino kot lovec, ki je ameriški državljan. Dve iz-med držav, ki dajejo dovolje-nje tudi inozemcem, omejuje ta pravico le onim inozemcem, ki so lastniki nepremičnin (real estate); te državi sta Massa-chusetts in New Jersey.

Zenske v državah Colorado, Idaho, Iowa, Missouri, New Hampshire, Rhode Island, So. Dakota in Washington ki lju-bijo ribolov, so bolj srečne kot njihove sestre v drugih drža-vah; ni jim treba nikakega do-voljenja za ribolov. Inozemci v državi Massachusetts smejo pač iti na ribolov, ali ne smejo loviti vseh vrst rib. Tako na pr. oni ne morejo dobivati dovo-ljenja za lovljenje jastogov (velikih rakov), ker je ta de-likatesa rezervirana državlja-nom.

V državi Indiana smejo bi-vši ali aktivni vojakovi loviti ali ribariti brez dovoljenja; v dr-žavi New Hampshire pa mora-jo biti stari vsaj 70 let, da vži-vajo to prepravico.

Čudna je postava v državi Nebraska, ki sicer dovoljuje, da se sme inozemcem izdajati lovska licenca, ali na drugi jim izrečno prepoveduje nositi strelno orožje. Pravni depart-ment te države, vprašan, kako naj se raztolmači to protislov-je, je nekoč izjavil, da za ino-zemca pač ne preostaja drugo kot nabiti pri lovu lok in pušiče ali kako drugo neprimerno orodje. V državah West Virgi-nia in Pennsylvania ne sme ino-zemec posedovati psa, in zato tudi ne lovskega psa.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

FRESH FLORIDA ORANGES

Sveže pomaranče iz Floride zaboj \$3.00 tri sto lepih ko-madov. Sadje je zdravo in ga-rantirano, ako ne ugaja vrnemo denar. Mi plačamo eks-press. Zaboj pomaranč je lepo božično darilo. Z naročilom pošljite denar.

ACME FARMS,
Gainesville, Florida.

LJANOV NAJ SE TUDI NATURALIZIRAJO.

Od 1. 1922 tuje rodnosti ženske, ki se poročijo z ameriškim državljanem, ne postanejo več ameriške državljanke vsled po-roke oziroma ne postanejo več ameriške državljanke, ko se mož naturalizira. Potrebno je sedaj, da same zaprosijo za državljanstvo. Sicer jim naturalizacijski zakon nudi mnogo olajšev za pridobivanje državljanstva.

Dostikrat se godi, da take ženske ne postanejo državljan-ke, ker pač mislijo, da zado-stuje, ako je mož državljan. Toda žena, ki ni državljan-ka, je podvržena nekaterim ne-u-godnostim, od katerih so neka-tere precej resnega značaja. Ako postane vdova, ne bi v ne-katerih državah kot inozemka imela pravice materinske po-kojnine. Ako hoče odpotovati v inozemstvo, ne more dobiti a-meriškega potnega lista in v mnogih slučajih ni potnega li-sta svoje lastne države, kajti nekatere države ne pripozna-vajo več kot svoje one ženske, ki so se poročile z inozemcem. Ali pa se lahko zgodi, da taka ženska oboli na kakki duševni ali kužni bolezni, in v takem slučaju utegne biti podvržena deportaciji. Za slučaj vojne more biti internirana kot ino-zemka. Volilne pravice tudi ni-ma.

Je še mnogo drugih mogoč-nosti, pri katerih nenaturalizi-

RADA BI IZVEDELA,

kje se nahaja moj brat Anton Novak, doma iz vasi Malikoren št. 11, fara Krka pri Zatični. V Ameriki je čez 20 let in svoje-časno je bil v Joliet, Ill. Pro-sim, če kdo ve, kje je, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi na naslov:

Mrs. Anna Novak, 5118 Miller Ave., Maple Heights, P. O. Bedford, O.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za nare-čila premoga, katerega pripel-je na dom. Prevažam pohi-štvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

SLOVECI UMETNIŠKI

FOTOGRAFIST

Nemec 1439 W. 18th St.

CHICAGO, ILL.

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

ALI SI TI ŽE VOLIL(A), ZA PETKRATNO ALI ŠEST-KRATNO IZDAVANJE "AM. SLOV." — AKO NISI SE, POSLUŽI SE TAKOJ TE GLASOVNICE.

GLASOVNICA

Podpisani Vaš naročnik (ca) glasujem:

za šesto številko Amer. Slovenca na teden in obljub-ljam, da bom svojo naročnino \$6.00 letno redno pla-čeval(a) ter povsod in ob vsaki priliki agital za list in skušal vse svoje prijatelje pridobiti za Amer. Slo-venca.

naj ostane naš list Amer. Slovenec petkrat na teden, dokler se delavske razmere ne zboljšajo in list dobi še več naročnikov. Med tem pa bom pridno agital(a) za list in skušal(a) pridobiti vse svoje prijatelje, da postanejo naročniki najstarejšega slovenskega li-sta v Ameriki — AMERIKANSKEGA SLOVENCA.

(Lastnoročni podpis naročnika)

(Naslov)

(Naredite križ pri predlogu, za katerega glasujete.)

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

NOVI DOMOVI.

Ne plačujte rent! Kupite si eno od mojih dvonadstropnih poslopj, ki so zidana in moderna. Imajo 4-4 sobe in klet. — Eno poslopje imam na voga-lju pripravno za takojšnje selitve; hra-stov fini, zidan sprednji porč in zad-nji v steklu. Ulica je tlakovana in plačana. Poslopja so na Kenneth Ave. (44th Court) in 30. cesti.

Pridite gotovo si jih ogledati. Samo \$2500 takoj, ostalo na odplačila. Cena \$12,500. Spomladi bodo veliki dražji.

Jos. L. Donat, lastnik
2300 So. Central Park Avenue,
Ph. Lawndale 3603 t do t

HISA 24 STAN., blizu 47th vzh. od Michigan Ave. Cena \$74,000. Takoj \$10,000. Washington, Douglas 8172.

4 FLAT MODERNO POSLOPJE, južnozapad. vogal Rockwell in 60th. Ph. Lastnik Stewart 5123 Mrs. John-son. 20-tdot

MODERNI BUNGALOW, 5 sob, blizu L. C. Depot. \$7500, takoj \$750, ostalo mesečno. Vprašajte: 311 W. 109th Pl. Pullman 2787. 23-tdot

BEVERLY HILLS, prodaja za vsako ceno hišo zidano, leta 62½x142, pol-drugo leto staro. Gotovo bo dopa-ldo, ko vidite. Vseokoli moderno. Ga-raža za 2 kari. 10541 Drew, Bever-ley 5615. 35-p.s.t

BUNGALOW 5 SOB, w. ht., ognji-šče; lep prostor, prodaj, ker odpotu-je iz mesta. Box 94, La Grange, Ill. 40-p.s.t

BUNGALOW 5 SOB ht. w. ht., tudi zamenja za prazni prostor, na lahke obroke. 2444 N. Mason Ave. 41-p.s.t

ZA TAKOJŠNO PRODAJO \$5500, hiša moderna 6 sob, ht. w. na novo dekorirano, porč v steklu, garaža za 3 kare, leta 25x12½, improvements plačane. 7024 S. Marshall Ave. — Rep. 1290. 54-s.t.sr

STANOVANJE 7 sob odda, električ-na oprema. Dobra transportacija. — 1460 Pensacola v 3. nadst. 74-t.sr,č

PRODA 2 flata 3-5 ali 6-6 parna tip, sun parlor; vel. lota. Lastnik v 1. nadst. 4306 Iowa St. 64-t

3 SOBE, električna luč, kurjava v stan, novo dekorirano. 310 S. Mor-gan St. Ph. Canning, State 6521. 61-t.sr,č

LASTNIK ODPOTUJE Z MESTA, prodaja zid. rezidenco, 10 sob, 2 ko-pelji, sun parlor, porč za spat. Za vel. družino ali za "rumarje." Ga-raža na 2 kari. Proda tudi pohištvo, cena nizka. 639 W. 61st Pl. blizu 63rd & Halsted. 60-t.sr,č

UCODNA PRILIKA.

ROOMING HOUSE, 1150 E. 47th St., 63 sob za 24 stan. po 2-3-4 sobe, popolnoma opremljeno, wat. ht. po-sled. 7½ let lease. \$9600 na obroke. Drexel 1716. 20-tdot

ZA INVESTACIJO 6 akr. v bližini La Grange ob progi za karo in bli-žu C. B. & Q. postaje. Potrebujem denar, prodam proti gotovini, kar bo kupcu prineslo čez 30 mnogo dobička. Box 94, La Grange, Ill. 39-p.s.t

PEKARIJA dobrodoča; vprašajte na 1349 Foster Ave. 68-p.s.t

CONFECTIONARY, cigare, Hydrox agency, etc.; 5 sob za stan. Lepa prilika, rent poceni, prodaj ali zame-nja. 3822 W. Madison. 44-p.s.t

GROCERY STORE prodaja radi go-spodarjeve smrti. Trgovina obstoji že 32 let; dobra kupčija, stanovanje zadej. 1903 W. Van Buren St. 49-s.t.sr

NAJSTAREJŠE PODJETJE V CHICAGO.

Imamo dva dobra mesta v slovenski naselbini, za 2 moška, čedne zunaj-nosti v starosti od 24-45 let, ki bi ob-iskovali slovensko ljudstvo.

Ni treba imeti nobenega znanstva. Mi vas naučimo. Dobra bodočnost in napredek.

Vprašajte Freund ali Mr. Brown, 6131 W. 22nd Str., Cicero, Ill. t do t

LAHKO ZASLUŽITE nekaj za praznike, mi posreduje človeka, ki bi obiskoval Slovence zvečer in ob nedeljah. Ni treba nobenega znanstva. Mi vas naučimo. Lepa prilika, tedensko od \$35 do \$50. — 6131 W. 22nd Str., Cicero, Ill. 70-t do t

MALA GROCERIJA, candy, cigare, 3 sobe, kof., dvorišče, tudi zaloga, oprema hrastova. Rent mesečno \$40, \$550 na obroke. 5614 S. Racine. 66-t.sr,č

FARME NA PRODAJ

60 AKR., četrtilje vzhodno od Ar-cher Rd., blizu Cook county. Lepa zid. hiša, hlev, \$225.00 za akre; tudi 80 akr. in ena 120 akr. farma, pol-nitlje vzhodno od Archer Rd., lepo poslopje, \$150 za akre. Albin An-derson, 109 Ninth St., Lockport, Ill. 37-p.s.t

160 AKR. N. W. Minnesota, lepa črna zemlja, za vsakovrstno žito, blizu sole in mesta. Lahko se napravi za kolonizacijo. Na obroke. Arthur Hunter, Bell Center, Ohio. 50-s.t.sr

MORA TAKOJ PRODATI 70 akr.; 55 počesene; 14 alfalfa; 125 štirlet-ne jabolka; 5 pogojne zemlje; hiša 6 sob, hlev in gospodarska po-slopja; pripravno za letovišče. Bli-žu jezera, v bližini tudi višja šola, ne daleč od Kalamazoo, South Haven, Allegan, potrebujem denar takoj, prodam za vsako ceno. Leo-nard Sage, Tel. Dorchester 2528 — 7220 Ridgeland Ave. City, perma-nentni naslov Gobles, Mich. 48-s.t.sr

40 AKR. ZEMLJE, in nova hiša, ob-delano polje, blizu mesta, ni treba nič gnojiti, mesečni dohodki veliki, pet krav, \$350 takoj, tukaj je sedaj junjsko vreme. Gettys, Harmanville, Miss. 67-t

Pogled na sliko pokazuje zakaj VORTEX pere hitreje, ne da bi perilo pri tem kaj trpelo.

Liti aluminum "Vortex" je nastavljen na dno bakrene kadi (top) in ko se vrtil sem in tja, povzroči v milnici nekako pretresovanje, kate-remu se umazanost ne more zoperstavljati in se od perila loči polovico preje, nego pri drugih pralnih strojih, in kar je poglavito — perilo ne škoduje prav nič. — Valjarji z mehkega gumija in zadostno silo pove-čajo popularnost

THE HAAG VORTEX.

Še bolje bi znali ceniti ta stroj, ako bi ga videli, kako deluje, ali pa, ko je že enkrat opral vaše perilo. Prav nič vas ne stane, ako vam mi v vašem domu dokažemo z VORTEX, koliko truda si prihranite in pri tem imate najlepše perilo, kakor si ga morete le misliti. Ko bi možki umeli, koliko trpe ženske pri perilu, bi ne bilo hiše, v kateri ne bi imeli tega stroja za pranje. Dobite lahko na male obroke.

Joseph Mantel Hardware

ELY, MINN.

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoski spisal Erckmann-Chatras.
Poslovenil AL B.

Dvajset minut pozneje smo med dvema gricema prodrali v bojno vrsto in pred sabo ugledali pet do šest tisoč Prusov, ki so s klicem: "Domovina! Domovina!" prihajali čez reko. To vpitje in vreščanje je bilo podobno hrupu in krakanju tistih krokarjev, ki se zbirajo v jate, da odlete proti severu.

Isti hip je tu in tam pričelo streljanje s puškami, ki ga je včasih oglušilo grmenje topov. Dolina, v katero se vije Parthe, se je napolnila z dimom. Prusi so bili že blizu nas, ko smo komaj zagledali njih od srca leskeče se oči, odprta usta in divje obraze.

Zagnali smo do neba dvigajoč se krik: Živio cesar! in jim drli nasproti. Spopad je bil grozen. V dveh minutah se je križalo na tisoče bajonetov: vse se je suvalo, odskakovalo, streljalo prav od blizu in podiralo sovražnika s puškinimi kopiti.

Vrste so se mešale druga v drugo, korakali smo preko njih, ki so padli, topovi so grmeli. Smodnikov dim, ki se je vlekel čez kalno vodo med gricema, žvižganje krogel in pokanje pušk je delalo dolino podobno peči, v katero so ljudje padali, kakor polena, da jih ogenj požre.

Nas je podžigal obup, besnost, da se maščujemo, predno umremo, Pruse pa je bodril ponos, ki jim je veleval: "To pot premagamo Napoleona." Ni jih na svetu bolj ošabnih ljudi, ko so ti Prusi: zmage pri Velikem Beeren in ob Mačjem potoku so jih napravile čisto nore in zbesnele. A marsikateri izmed njih je ostal v vodi. Trikrat so šli preko reke in nas napadli v strnjenih kolonah. Zaradi njih premoči smo se morali umakniti. In kako so rjoveli! Kakor da bi nas hoteli požreti. Njih častniki, sablje vihteč nad štrlečimi bajoneti, so venomer ponavljali: "Naprej! Naprej!" in vsi so kakor zid prodrali z veliko hrabrostjo — tega ni mogoče tajiti! Naši topovi so kosili cele vrste, a oni so prodrali vedno dalje. Na vrhu grica pa smo znova naskočili in jih vrgli nazaj do reke. Ko bi ne bilo tiste njihove baterije pri Mockernu, ki nas je prišla od strani in preprečila, da jih nismo zasledovali predaleč, bi jih bili vse potokli.

To je trajalo do dveh. Polovica naših častnikov se ni več mogla bojevati: Poveljnik Gemeau je bil ranjen, polkovnik Lorain je padel. Ob reki ni bilo videti drugega kot cele kupe mrtvecev in ranjencev, ki so se skušali rešiti iz vrveža. Nekateri so se besni vzdigovali na kolena, da še enkrat sunejo z bajoneto, ali izstrelijo zadnji strel. Po reki so v dolgih vrstah plavali mrtveci, nekateri so kazali obraz, drugi hrbet ali pa noge. Kot lese ni splavi so se vrstili drug za drugim, a nihče se ni zmenil za to. Saj je tudi nas lahko vsak hip zadela ista usoda.

To klanje se je vleklo ob Parthi od Schonefelda do Grassdorfa.

Prusi in Švedi so končno prodrali proti reki navzgor, da bi nas više gori obšli, ruske kolone pa so nam nasproti nadomestile Pruse, katerim je bilo pač vseč, da so prišli kam drugam.

Rusi so se razvrstili v dve koloni, s puškami v rokah v najlepšem redu prodrli v sotesko in dvakrat z veliko hrabrostjo navallili na nas. Pri tem pa niso tako po živalsko rjuli kot Prusi. Njih konjenišvo je hotelo med tem

zavzeti stari most nad Schonefeldom. Topovsko streljanje je bilo čedalje hujše. Na vseh straneh, kamor je človek obrnil oči v smodnikov dimu, ni bilo videti drugega, kot vedno ožje se zgrinjajoče se sovražnike. Ako smo vrgli nazaj eno njihovih kolon, je prodrla druga s svežimi četami: vedno smo morali pričeti znova.

Med drugo in tretjo uro smo zvedeli, da so Švedi in prusko konjenišvo prekorčili reko nad Grassdorffom in da nam prihajajo za hrbet. To jim je bilo bolj po volji, kakor da bi nas napadali od spredaj. Maršal Ney je takoj izpremenil fronto s tem, da je umaknil desno krilo. Naša divizija je še obdržala Schonefeld kot opiralnico, vsi drugi so se bili umaknili od Parthe, da se razvijajo v dolini. Armada je tvorila sedaj okrog Lipskega eno samo črto.

Proti tretji uri so se Rusi baš pripravljali za cesto, držče proti Mockernu, za tretji napad, in naši častniki so dajali nova povelja za njih sprejem, ko se je vsa armada od enega konca do drugega nekako stresla. V nekaterih minutah smo vsi vedeli, da je tistih šestnajst tisoč Saksoncev, ki so stali v sredini naše črte, pravkar prešlo k sovražniku in da so bili celo tako brezčastni in podli, da so tistih štirideset topov, ki so jih imeli, obrnili proti svojim starim zaveznikom od Durutteove divizije, predno so prišli v pravo razdaljo.

Toda namesto da bi bila ta udaja uklonila naš pogum, je tako podžgala naš srd, da bi bili, če bi smeli, drli čez reko in vse uničili.

Saksonci so trdili, da branijo svojo domovino — a to ni res! Saj jim ni bilo treba drugega, kot zapustiti nas na dubenski cesti, saj jim tega nihče ni branil. Treba jim je bilo samo, da se kakor Bavarci izrazijo pred bitko... lahko bi bili ostali nevtralni, ali pa odpovedali službo, a oni so nas izdali, ker nas je zapuščala sreča. Ko bi bili videli, da zmagujemo, bi nam bili ostali dobri prijatelji, da bi dobili svoj delež, kakor po bitki pri Jeni in pri Friedlandu. Tako je mislil vsak izmed nas in prav zaradi tega ostanejo Saksonci izdajalci za vse prihodnje čase: ne samo, da so prijatelje zapustili v nesreči, ampak so jih celo zahrbtno napadli, da si pri sovražniku zagotove dober sprejem. A Bog je pravičen; njih novi zavezniki so jih tako prezirali, da so si po bitki med sabo razdelili polovico njih dežele.

Od tega trenutka do večera boj ni bil več človeški — hoteli smo uničiti drug drugega. Premoč nas je morala ugonobiti, a zavezniki so morali drago plačati svojo zmago.

Ko se je znočilo in je dva tisoč topov obenem rjovel in grmel, so nas sedmici napadli pri Schonefeldu. Od ene strani so nas Rusi, od druge pa Prusi potiskali nazaj v veliko vas. Upirali smo se jim v vsaki hiši, v vsaki ulici. Zidovi so se lomili pod udarjanjem krogel, strehe so se podirale. Zdaj ni bilo več takega kričanja kot ob začetku bitke — vse je bilo hladno in blede od brezmejne besnosti. Častniki so pobirali puške, in znova navešali torbice s patronami in odgrizovali patrone kot prostaki. Za hišami smo branili vrtove in pokopališče, na katerem sem spal prejšnjo noč.

Že več let razpošiljamo

bakrene kotličke po vsej Ameriki, in sicer s kapo in cevjo, izdelane čisto po starokrajsem načinu, kakor pokazuje zgornja slika.

Mi jih dobro zapakiramo v zaboj, da je kupec popolnoma varen, da ne bi imel kakih sitnosti. Ti kotli se vporabljajo za prekuhanje vode, pa tudi so pripravi na marsikaj drugega.

Razpošiljamo zraven tudi peči na petrolej na dva ali tri cilindre "burner." Ogenj je tako močan, da vam v 15 minutah zavre 25 galon vode.

Razpošiljamo tudi na vse kraje garantirane "Vulkan" starokrajске kose, klepece, literne steklenice, ročno kovane plankake. Pišite po cenik za kotle in peči na naslov:

Stephen Stonich
CHISHOLM, MINN.

Zakaj se mučite

S POKLJANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BIL TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

Pristopajte

— k —

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski
Katoliški Jednoti

Posluje že 33. leto. V tej dobi je dosežaj izplačala raznih podpor v znesku

\$2,825,153.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD
100-PROCENTNA.

Njeno premoženje znaša \$1,600,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 30,000.

Ima 170 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika(co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (3 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE
V STAROSTI OD 1—16 LET.KATOLIŠKI SLOVENC, PRISTOPAJTE K NAŠI
K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

O energiji.

Od nekdanj sloni vse delo in z njim vsak razvoj na treh virih sil: sili tekoče vode in zraka, kemični sili gorljivih snovi in sili živčevja pri živih bitjih.

Medtem ko je človek na nizki stopnji kulture uporabljal sile, ki so se mu v trenutku nudile, rabi moderni človek ono vrsto sile, ki se mu zdi najpriljavnejša.

Izraz "sila" je nekoliko zastarelo. Sicer ga še mnogo rabijo, vendar ga je večinoma zamenjal izraz "energija", s katerim označujemo zmoglost telesa, opravljati delo. Na prvi pogled bi človek mislil, da pripada energija samo premikajočim se telesom, a temu ni tako. Tudi mirujoča telesa imajo energijo, ki je lahko različne vrste. Če vržemo n. pr. kamen na streho ali če dvignemo izvestno množino vode v višje ležeč rezervoar, ostaneta na omenjenem mestu pri miru. Čim višje pa si vrgel kamen ali čim višje si dvignil vodo, tem večja je kamenu, oziroma vodi pripadajoča energija. Da si dvignil kamen v neko višino, si moral porabiti izvestno energijo, da si premagal privlačno silo zemlje. Ta energija je morala biti tem večja, čim večja je višina. Ta energija je tako rekoč shranjena v kamnu, oziroma vodi. In če spustimo kamen ali pustimo, da voda odteče po žlebu, lahko s tem opravljamo delo, in sicer tem več dela, s čim večje višine prideta kamen ali voda. Kljub temu torej, da sta bili ti telesi v mirujočem stanju, jima je pripadala izvestna množina energije. To vrsto energije imenujemo mirujočo energijo in se da, kakor smo videli, pretvoriti v energijo gibanja.

Na pretvoritvi mirujoče energije v energijo gibanja slone vsi naši stroji in sploh vsa tehnika. Pri vsakem pojavu, kjer se proizvaja delo, lahko opazujemo to pretvoritev. Delo, ki ga izvršimo, ko napremo samostrel, je opravljeno v napetosti kot mirujoča energija.

Spremeni pa se v gibajočo se energijo, čim sprožimo samostrel, in delo se pojavi v obliki letede pušice. Če navijemo uro, se ponovi isti postopek. Peresu damo mirujočo energijo, ki se spremeni v gibajočo se energijo, ki jo uporabimo za to, da nam goni kazalce. Mirujoča energija pripada tudi v dolino tekoči vodi, ki jo lahko uporabljamo za to, da nam goni mline, turbine itd. Solnce je dalo vodi to energijo, ko je spremenilo vodo v paro, jo dvignilo v višino oblakov, od koder je pala kot dež.

Na pretvoritvi mirujoče energije v energijo gibanja slone vsi naši stroji in sploh vsa tehnika. Pri vsakem pojavu, kjer se proizvaja delo, lahko opazujemo to pretvoritev. Delo, ki ga izvršimo, ko napremo samostrel, je opravljeno v napetosti kot mirujoča energija.

Spremeni pa se v gibajočo se energijo, čim sprožimo samostrel, in delo se pojavi v obliki letede pušice. Če navijemo uro, se ponovi isti postopek. Peresu damo mirujočo energijo, ki se spremeni v gibajočo se energijo, ki jo uporabimo za to, da nam goni kazalce. Mirujoča energija pripada tudi v dolino tekoči vodi, ki jo lahko uporabljamo za to, da nam goni mline, turbine itd. Solnce je dalo vodi to energijo, ko je spremenilo vodo v paro, jo dvignilo v višino oblakov, od koder je pala kot dež.

Spremeni pa se v gibajočo se energijo, čim sprožimo samostrel, in delo se pojavi v obliki letede pušice. Če navijemo uro, se ponovi isti postopek. Peresu damo mirujočo energijo, ki se spremeni v gibajočo se energijo, ki jo uporabimo za to, da nam goni kazalce.

Mirujoča energija pripada tudi v dolino tekoči vodi, ki jo lahko uporabljamo za to, da nam goni mline, turbine itd. Solnce je dalo vodi to energijo, ko je spremenilo vodo v paro, jo dvignilo v višino oblakov, od koder je pala kot dež.

Roža sveta

je ime našemu prihodnjemu romanu, ki ga bomo začeli v kratkem objavljati v našem listu. Na to krasno nadvse zanimivo povest so nas opozorili že številni, in to že par let nazaj. Pa na vrsti so bile druge in zato ta zanimiva povest prihaja šele sedaj na vrsto.

Roman "ROŽA SVETA" je skoz in skoz zelo napet roman. V povesti igra glavna vloga viteza in pa "Roža sveta". Družiti pohodi teh dveh vitezov v najnevarnejše in najtanjše kote za Rozomundo, ki je postala ujetnica turških velikih vizirjev in drugih, delajo povest tako zanimivo, da čitatelj pričakuje nestropno vsakega nadaljevanja. Resnično tako zanimive povesti doslej še nismo imeli. Vsakogar, ki ima količjak veselja do čitanja opozarjamo na to povest, da jo naj čita od kraja, da mu ne bo žal pozneje, ko mu bodo drugi pravili o zanimivosti tega romana.

Ker pride povest na vrsto v kakih dveh ali treh tednih zato prosimo zlasti gg. zastopnike (ce), kakor tudi vse agitatorje v tej zaključni jubilejni kampanji, naj sedaj pridno agitirajo za navedeno naročnico, da bodo tudi že deteljni tega zanimivega romana.

na gore in teče kot potok ali reka v dolino.

Gorivo, ki ga žgemo pod parnim kotlom, vsebuje mirujočo energijo. To gorivo izvira iz mrtvih rastlin, premog celo iz rastlin, ki so rastle pred mnogimi tisočletji. Tudi rastline so stale nekoč pod oživlajočim vplivom solčnih žarkov. Nanje izžarevajoča solčna toplota je tako rekoč v njih nagromadena in mi jo sedaj uporabljamo.

Z rastlinami se hranijo živali in tako je tudi energija živalskih živcev na neki način proizvod solčne toplote, ki liže na zemljo v podobi svetlih solčnih žarkov.

Tudi veter nastane po spreminjanju temperature in kamorkoli se ozremo, povsod vidimo, da je izvor vse energije solčna energija, ta največji in edini vir življenja.

Če dalje opazujemo pojave energije, trčimo na razmere, kjer se nam zdi, da energija izgine. Prej smo govorili o kamnu, ki smo ga vrgli na streho in zopet spustili na tla. Dokler pada, lahko opravi delo, čim pa leži na tleh, se nam zdi, da je energija izgnila, ker ne moremo z njo vršiti nobenega dela več.

Isto je n. pr. s topovsko kroglo. V smodniku nagromadenja energija se v trenutku, ko se smodnik užge, spremeni v gibajočo se energijo, ki se pojavja v obliki pritiska nastajajočih plinov. Ta energija se prenese na izstrel, ki zleti iz topa. Ko pada topovska krogla v trdnjavski zid, se nam zdi, da se je izgubila vsaka energija. Kam je izgnila? Na to vprašanje bomo lahko odgovorili, če potipljemo n. pr. železno ploščo, v katero je udarila topovska krogla, ali če dvignemo kamen, ki je pal iz višine na tla. Opazili bomo, da je ploča postala vroča in da se je tudi na tla vrženi kamen ogrel. Povsod tam, kjer se energija gibanja spremeni v mirujočo, opazujemo, da se razvije toplota.

Kladivo, s katerim tolčemo, se ugreje in dva kosa lesa, ki ju divjak drgne drugega ob drugega, se vnameta.

Nastane za tehniko važno vprašanje, kolika je množina toplote, ki jo proizvajamo z izvestno množino energije. Joule in Hirn sta prva računala, kakšno je razmerje med energijo in toploto ter narobe. Našla sta, da tista množina toplote, ki segreje 1 kg vode za 1 stopinjo Celzija, in ki jo imenujemo kalorijo, lahko dvigne 424 kg 1 m ali 1 kg 424 m visoko. Če torej pri parnem stroju pokurimo ono množino premoga, ki segreje 1 kg vode za 1 stopinjo, nam bo teoretično parni stroj izvršil delo 424 metrskih kilogramih, to je, dvignil bo lahko 424 kg 1 m visoko. Rekli smo iz previdnosti "teoretično", kajti v resnici je učinek mnogo manjši.

Trgovci in obrtniki, oglašajte v "Amer. Slovencu!"

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar
v ChicaguPhone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Cene zmerne.

JOS. HLAVATY
zanesljivi lekarnar.

Zdravniške recepte izvršuje točno.

Zaloga fotografij, potrebščin Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v izdelavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Izvrstni sladoled, mize za goste

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine, zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.